

DUNAI HÍRFOLYAM

Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság
negyedéves kiadványa

Családbarát Díjátadó 2025

VÍZTUDOMÁNY

A Sárköz-II. főcsatorna
vízpótlásának lehetősége
Öregcsertő területén

HÍREK

120 éves a Karapancsai
szivattyútelep

VÍZ-ÜGYÜNK

A Sárközi-III. főcsatorna
mezőgazdasági célú
mederrendezése

DUNAI HÍRFOLYAM

Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság
negyedéves kiadványa

VÍZTUDOMÁNY

A Sárközi-II. főcsatorna vízpótlásának lehetősége Öregcsertő területén 3

HÍREK

Részt vettünk az első PCS Laser Day rendezvényen 8
Geodéziai felmérés a „Víz a tájba” program végrehajtása keretében 10
Belvízvédelmi szivattyúk gépüzempróbája – új próbahely segíti a munkát 11
Szakmai tanulmányút az igazgatóság működési területén 12
Terepgyakorlaton az NKE diákjai 13
Sikeres vízkárelhárítási gyakorlat a Fehér-Körös-nél – együttműködésben a határon innen és túl 14
Környezettudatos összefogás: sikeres szemétszedési akció a Ferenc-tápcsatorna partján 15
Vízvisszatartás a XIV. csatornarendszerben 16
2025-ben is elnyertük a Családbarát munkahely címet 16
120 éve őrökdi a vizek felett – Emléktáblát avattunk a Karapancsai szivattyútelepnél 17

HIDROMETEOROLÓGIA

Vízrajzi tájékoztató 2025 I. negyedévről 18

HATÁRAINKON TÚL

Magyar–szerb közös vízhozammérés a Kígyós-főcsatorna vízgyűjtőjén 22

VÍZ-ÜGYÜNK

A Sárközi-III. főcsatorna mezőgazdasági célú mederrendezése 23

ÉRDEKESSÉGEK 26

SZEMÉLYI HÍREK 28

PROGRAMAJÁNLÓ 30

ALSÓ-DUNA-VÖLGYI
VÍZÜGYI IGAZGATÓSÁG
BAJA

IMPRESSZUM

Felelős kiadó: Telkes Róbert
Kiadó: Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság 6500 Baja, Széchenyi u. 2/c
Szerkesztő: Mándity Milán, Dr. Petz Gábor, Rózsa Gyöngyvér
Korrektor: Dr. Petz Gábor
Tördelő: Keresztényi Attila
Címlapfotó: Kulturális és Innovációs Minisztérium

A Sárközi-II. főcsatorna vízpótlásának lehetősége Öregcsertő területén

Bolvári Erik | kiemelt műszaki referens, VÖO

Régi időkre visszanyúlva a Sárköz vidéke víz által elborított, lakatlan terület volt. Amikor egy-egy áradás után a Duna a medrébe kezdett lassan visszatérni, a magasabb területek kiemelkedtek ugyan a vízből, de a terület legnagyobb részén – a völgyekben – hosszú ideig még káka, gyékény és nád emelkedett ki a mocsarokból.

Abban az időben az emberek halászatból és vadászatból éltek, amire a környék adottsága lévén kiválóan alkalmas volt. A Sárközben élők a lakóházaikat akkor még oszlopokra és sövényre építették. Ezek nem rogytak össze, ha a víz fel is vette őket. Árvíz esetén a lakosok felhurcolkodtak a padlásra. Amint a vizek a területekről mindjobban lehúzódtak a Dunába, a halászatból és vadászatból élő népek az állattenyésztéssel is kezdtek foglalkozni. A földművelés azonban csak igen lassan és sokára kezdett megindulni. Az 1800-as években egyes történeti források szerint a területen semmi értéke nem volt a földnek. Egy kenyérért egy hold földet lehetett kapni.

Első katonai felmérés, 1782-1785

Második katonai felmérés, 1819-1869

Mára a Duna szabályozásának és a mélyfekvésű területek lecsapolásának következtében a táj képe jelentősen megváltozott. Megszűnt a vízborítás, a tavi feltöltődést a szárazföldi feltöltődés követte. Mára már az jelent kihívást, hogy a mezőgazdasági termelés számára elegendő vízzel lássuk el a területet.

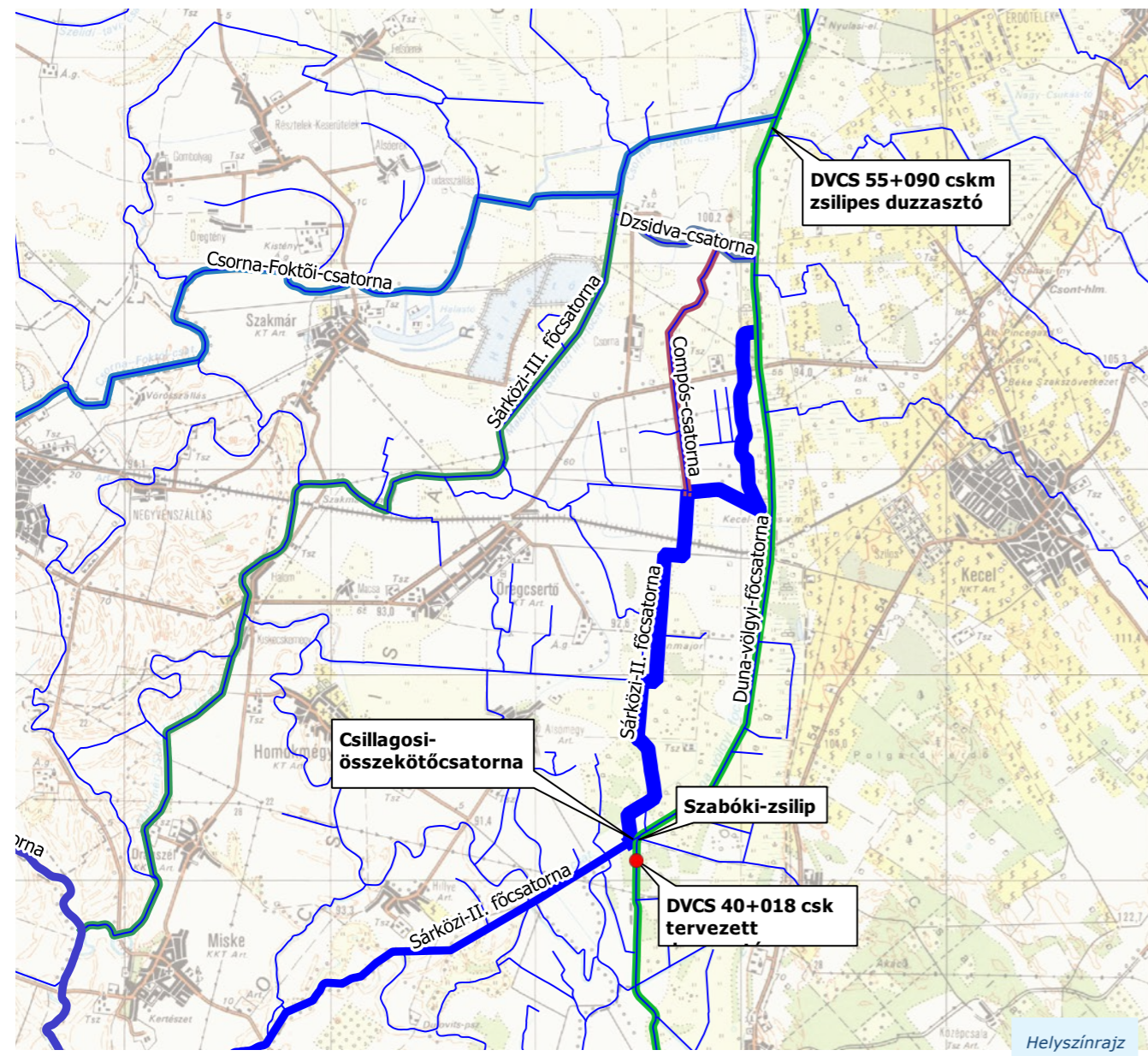
Kalocsai-Sárköz néven régebben a Duna bal partján, Dunavecse–Kiskőrös–Baja összekötő vonalán belül eső, mélyfekvésű, régi, feliszapolódott, vízerekkel tagolt területet értették. Sárközi vízrendszert ma északról a Csorna–Foktői-csatorna, keleti, délkeleti irányból a Duna-völgyi-főcsatorna, nyugatról a Duna határolja. A területen húzódo csatornák a régi vízerek, fokok vonalán húzódnak.

A Sárközi vízrendszer mesterséges vízutánpótlási lehetőséggel rendelkezik, ezért csatornái kettős hasznosításúak, vagyis a vízgyűjtőről érkező káros vizek elvezetése mellett öntözővizet is szállítanak.

A rendszer belvízi és öntözési szempontból egyaránt nagy jelentőséggel bír. A terület domborzati viszonyai következtében a csatornák igen kis esésekkel rendelkeznek, tehát a vízrendszer vízkormányzási szempontból lassan reagál. Belvízi tározók és üdülőtavak a rendszerben nincsenek, halastavak csak Szakmár környékén találhatóak. A Sárközi-II. főcsatorna a Sárközi vízrendszer három főcsatornájának (Sárközi-I. Sárközi-II.

és Sárközi-III. főcsatorna) egyike. Vízigyűjtő területének nagysága 184 km², ami 41%-a a 476 km² nagyságú Sárközi vízrendszernek. A csatorna felső 13 km-es szakasza jelenleg csak belvízelvezetőként funkcionál, de jelentős vízmozgás az alsóbb szakaszokon sincs. Az 5,5 m³/s kapacitású torkolati szakaszokon vízhasznosítási időszakban – a belvízvédekezések kivételével – 0,0-1,0 m³/s körüli vízszállítás mérhető. A csatorna alsó, 34 km hosszú szakaszába két ponton lehetséges vízbetáplálás:

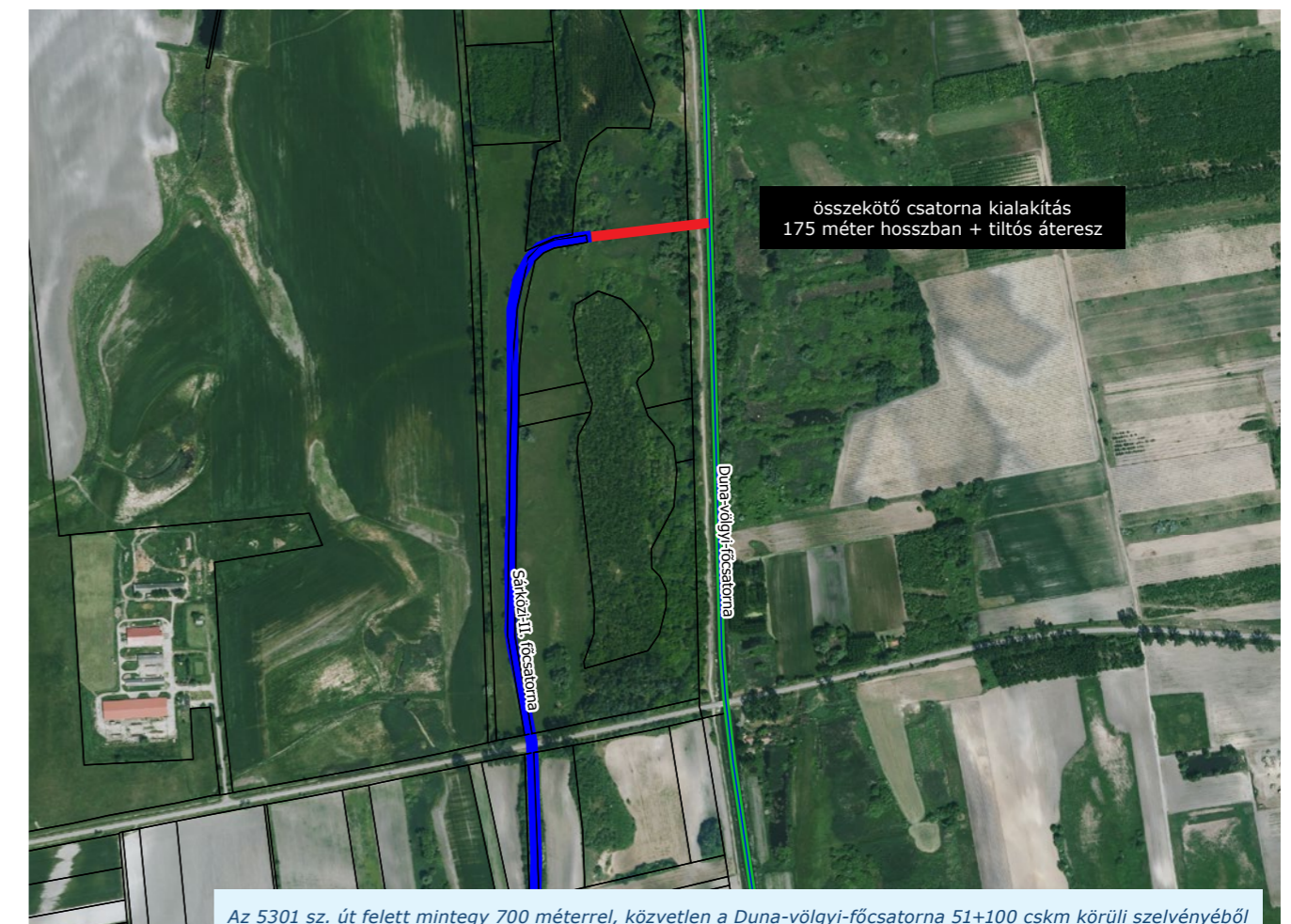
- vízátvezetés a Duna-völgyi-főcsatornából (DVCS) a Csillagosi-összekötő-csatornán keresztül a Sárközi-II. csatorna 33+944 cskm szelvényébe,
- vízátvezetés a Sárközi-I. főcsatornából a Homoródi-összekötő-csatornán keresztül a Sárközi-II. csatorna 22+968 cskm szelvényébe.

A Csillagosi-összekötő-csatornán keresztül történő vízpótlás a DVCS üzemi vízszintje mellett elégtelen, az itt átvezetett 100-300 l/s közötti vízhozam nem alkalmas öntözőtelepek biztonságos vízellátására. Jelzi ezt az is, hogy a csatornára jelenleg kiadott öntözési engedélyk a Homoródi-átvezetés alatt vannak. A Homoródi-összekötő-csatornán keresztül a Sárközi-I. főcsatornából lehet vizet átvezetni a Sárközi-II. főcsatornába. A Lugosi-zsilippel történő vízviszatarthatás azonban nem képes elégséges mennyiségű vizet biztosítani a körülbelül 23 km hosszúságú csatornamederbe úgy, hogy hasznosítható mennyiségű öntözővízzel lássa el Öregcsertő közigazgatási terü-

letéhez tartozó mezőgazdasági területeket. A mezőgazdasági termelés korszerűsítése, a termésátlagok növelése, valamint az ökológiai vízigény biztosítása érdekében a Sárközi-II. főcsatorna végszelvényközeli szakaszának vízpótlása válhat szükségesszerűvé. Közvetlen vízatadás a Duna-völgyi-főcsatornából történhet.

A vízpótlással érintett csatornaszakasz Öregcsertő térségét érintően, a Duna-völgyi-főcsatornából a Szabóki-zsilipen keresztül bevezetett vízatadási ponttól északra eső mederszakasz. A vízellátás fejlesztésre Öregcsertő területén az alábbi lehetőségek kerültek megvizsgálásra.

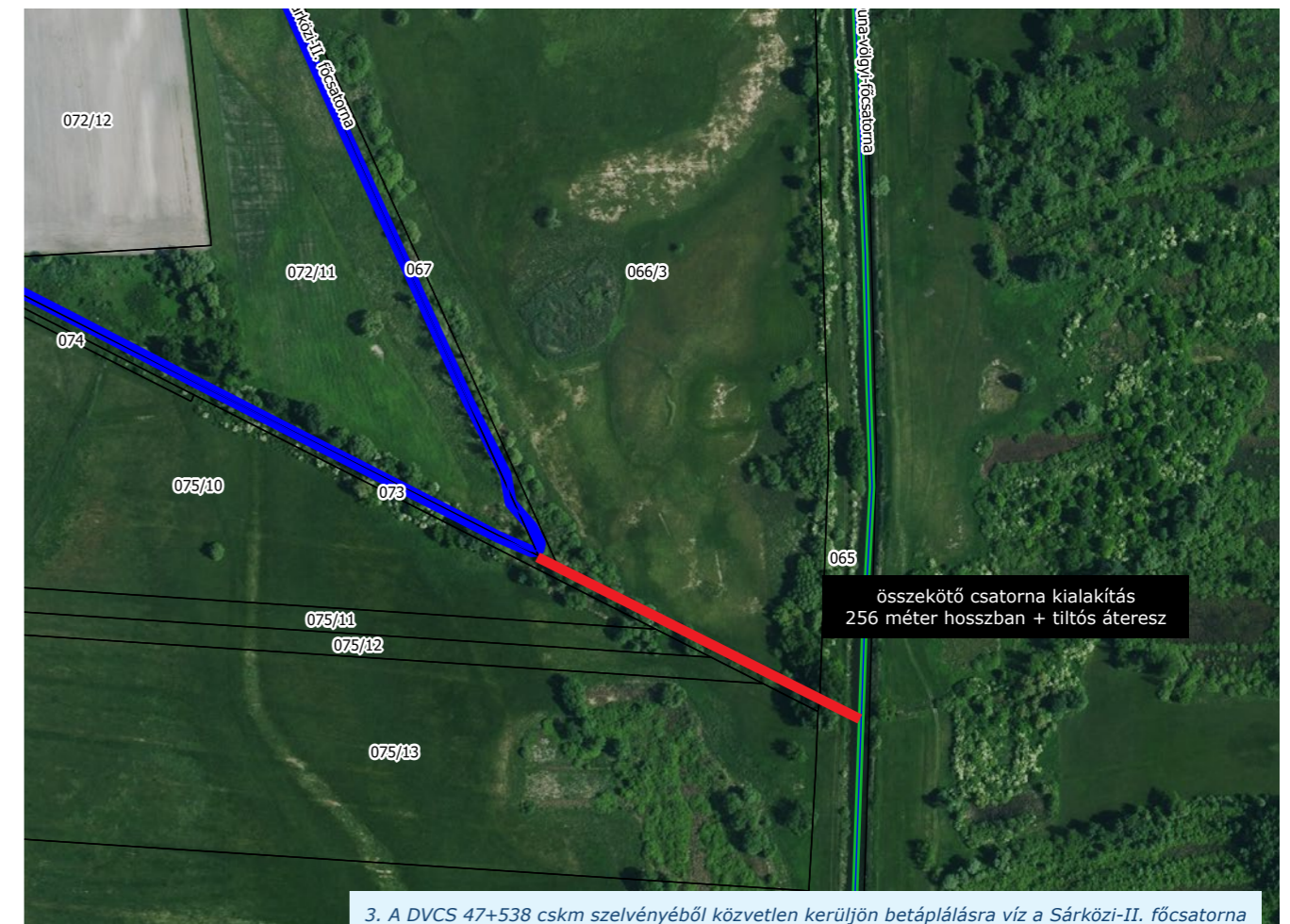
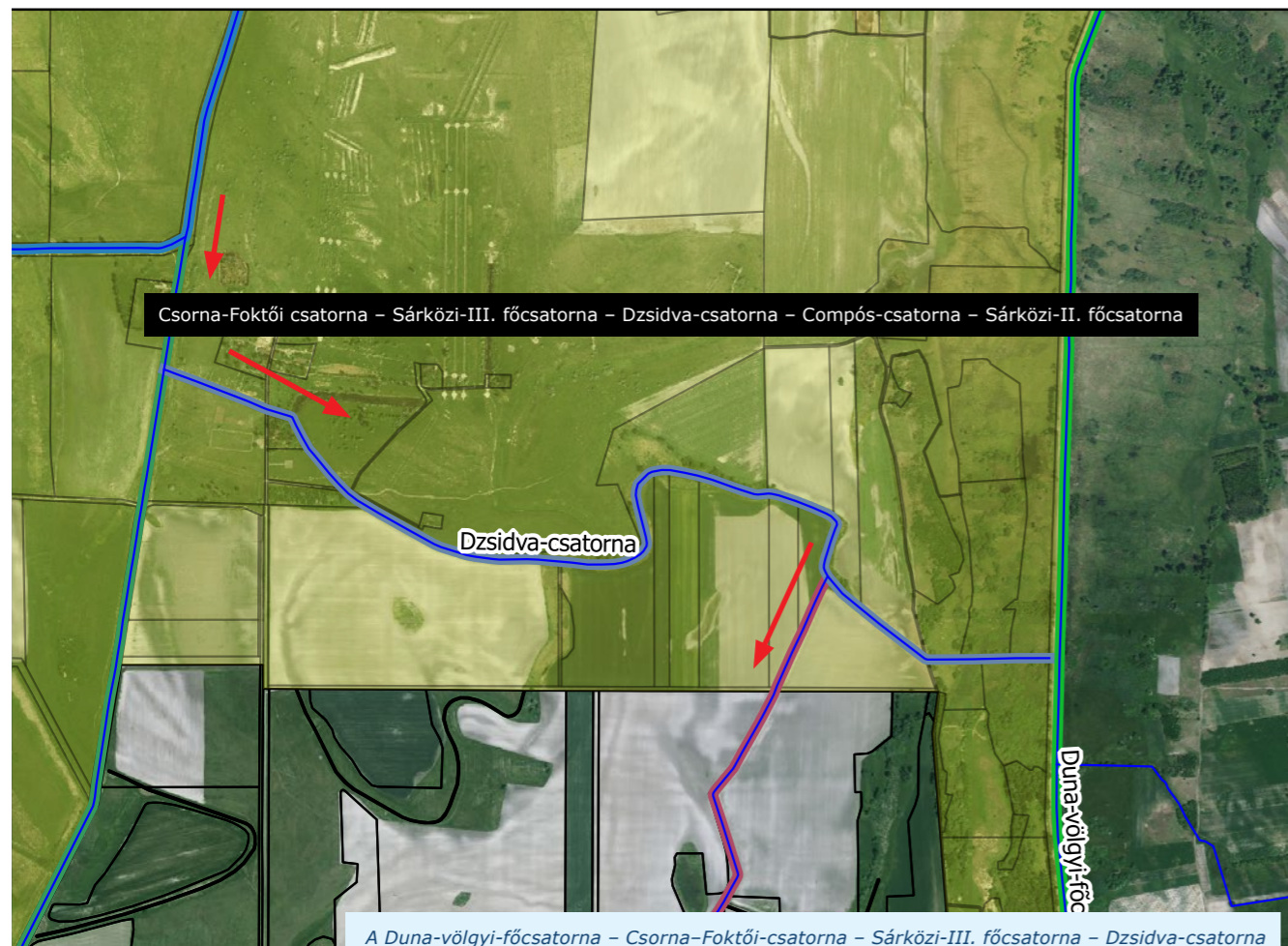
A térképet vizsgálva legegyszerűbb és legköltséghatékonyabb megoldás lenne a kb. 175 méter hosszú összekötő csatorna és a hozzá tartozó műtárgy megépítésével közvetlenül összekötni a DVCS-t a Sárközi-II. főcsatorna végszelvényével. A főcsatorna

44+159 – 45+759 cskm szelvényei közötti 0,6-0,8 méter átmérőjű átérészek átépítésére szükség lenne, mivel azok átérésztő képessége nem bizonyulna megfelelőnek a DVCS-ből történő közvetlen vízbevezetésnek.

A DVCS 51+100 cskm szelvényében a meder fenékszintje 88,40 m B. f., a mértékadó belvízszint 91,10 m B. f. A Sárközi-II. főcsatorna 47+000 cskm szelvényében a fenékszint 90,28 m B. f., a mértékadó belvízszint 90,90 m B. f. A két vízszint közötti magasságkülönbség 20 cm, ami vízvezetés szempontjából nem elégséges a Sárközi-II. főcsatorna Öregcsertő-környéki szakaszának vízpótlására, különös tekintettel arra, hogy a sekély vízborítás és a lassú vízmozgás kedvez az eutrofizációnak.

A DVCS-ből történő víz átvezethetőségének bizonytalanságát növeli, hogy a lehetséges vízpótlási pont felett 5 km-rel található a Csornai duzzasztó, amivel szabályozható a Sárközi vízrendszerbe vezethető víz mennyisége. Amennyiben a zsilip a Sárközi vízrendszer irányába duzzaszt, a közvetlen vízbevezetés a Sárközi-II. főcsatornába csak másodlagos szempontként kerülne figyelembe vételre, vagyis a vízbevezetést nem lehetne közvetlenül szabályozni. Erre a problémára megoldást jelenthetne a Duna-völgyi-főcsatorna 40+018 cskm szelvényébe tervezett új duzzasztó megépítése, amivel lehetőség nyílna a Sárközi-II. főcsatorna vízének pótlására közvetlenül a DVCS-ből.

Másik vízpótlási lehetőség, hogy a DVCS 55+090 cskm szelvényben található zsilipes duzzasztó felett, a vízfolyás jobb partján kiágazó Csorna-Foktői-csatornán keresztül a Sárközi-III. főcsatorna felé kormányozzuk a vizet. A Sárközi-III. főcsatorna 21+540 cskm szelvényéből ágazik ki a Dzsídva-csatorna, ami a Compós-csatornán keresztül a Sárközi-II. főcsatorna 41+710 cskm szelvényébe vezet a vizet. A Compós-csatorna és a Sárközi-II. főcsatorna közötti, 1,2 km hosszú Tölgyfaéri-csatorna mederrendezést követően plusz betáplálási pontként szerepelhetne, öntözővízzel látva el a Sárközi-II. főcsatorna felső szakaszát.

3. A DVCS 47+538 cskm szelvényéből közvetlen kerüljön betáplálásra víz a Sárközi-II. főcsatorna 43+327 cskm szelvényébe egy összekötő csatorna kialakításával

Harmadik lehetőségként került megvizsgálásra, hogy a DVCS 47+538 cskm szelvényéből közvetlenül kerüljön betáplálásra víz a Sárközi-II. főcsatorna 43+327 cskm szelvényébe egy összekötő csatorna kialakításával. A körülbelül 260 méter hosszúságú összekötő meder nyomvonala a Sárközi-II. főcsatorna Öregcsertő 073 hrsz.-ú ingatlanán létesülne. A két vízfolyás mértékadó belvízszintje közötti különbség 25 cm. Amennyiben megépülne a Duna-völgyi-főcsatorna 40+018 cskm szelvényébe tervezett új duzzasztó, a betáplálás biztonsággal el tudná látni a Sárközi-II. főcsatorna mederszakaszát vízutánpótlással.

Összegzés

Ahhoz, hogy a csatornahálózat vízlevezető képessége megfelelő legyen, rekonstrukciós beavatkozásokra van szükség az érintett vízfolyásokon. A kialakítandó átvezetéseket célszerű úgy méretezni, hogy a többletvízhozam elvezetésére alkalmas legyen.

Megállapítást nyert, hogy Öregcsertő község területének vízpótlása a Duna-völgyi-főcsatorna – Csorna-Foktői-csatorna – Sárközi-III. főcsatorna – Dzsídva-csatorna – Compós-csatorna – Sárközi-II. főcsatorna útvonalon keresztül javasolt. A DVCS 55+090 cskm szelvényben lévő duzzasztóval a Csorna-Foktői-csatorna felé irányított víztömeget a mostani 3,0-3,5 m³/s körüli vízhozamról javasolt legalább 1,0 m³/s vízhozammal növelni.

A térség vízpótlásának lehetőségét jelentős mértékben javítaná a Duna-völgyi-főcsatorna 40+018 cskm szelvényébe tervezett duzzasztómű megépítése és üzembe helyezése.

Részt vettünk az első PCS Laser Day rendezvényen

Erdélyi György | geodéziai és térinformatikai referens, VAO

A lézeres távmérési technológia neve ismert a terepi geometria adatgyűjtők körében, legyen szó síkrajzi vagy 3D feladatról.

A számítástechnika fejlődésével a vízmérnöki gyakorlatban is egyre jobban modellezhetőek azok a folyamatok, amelyekhez szinte elengedhetetlenek a pontosan rögzített terepi adatok. A GNSS-vevők kényelmes és sok helyen alkalmazható módszert kínálnak, azonban a lézershennerek lehetőségei (termelékenység, adatmennyiség) egyre inkább teret hódítanak. A kettő együtt nagyon hatékony és jó megoldásként alkalmazható, a felszíni vízgazdálkodási terepi adat reprezentálásához pedig mindenképpen hasznos.

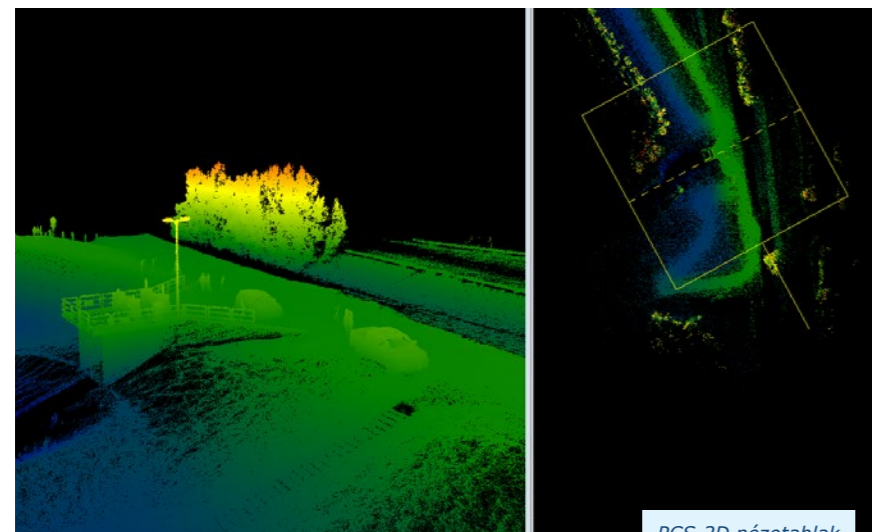
A PCS (PointCloudScene) egy szkennelt adatokból származó, pontfelhős adatállomány feldolgozására készült irodai szoftver, ami elsősorban térinformatikai munkaállományokkal (SHP-formátum) dolgozik. A felhőadatok mellett lehetőség van georeferált raszterek és fényképek megjelenítésére. Nagyon felhasználóbarát a 2D és 3D megjelenítési képessége, valamint az azok közötti szinkronizált és egyszerűen variálható nézetváltás.

Erdélyi György, ADUVIZIG

gunk munkatársa által történő bemutatásával. A programszervező Digicart Kft. részéről a különböző fajtájú mérőeszközökről, valamint a PCS lehetőségeiről, a meghívott Eurosense Légi Térképészeti Kft. részéről pedig leginkább a légi távérzékelésről esett szó. Emellett a résztvevőknek lehetősége volt számos hazai műszerforgalmazó által bemutatott földi és légi távérzékelési eszköz megtekintésére.

A vízügyi ágazatban a 2023. évben került használatba teszt jelleggel a PCS pontfelhő adatfeldolgozó szoftver és a Hydro modul. Ez utóbbi kifejezetten kisvízfolyások, illetve csatornák mérési adatainak feldolgozására készült. A PCS és a Hydro modul térinformatikai állományai

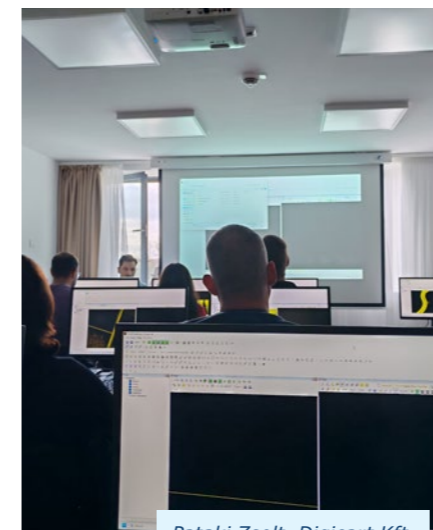
PCS-2D nézetablak

Számos szerkesztési művelet segíti a felhasználót a kívánt vektoros adat kinyerésében. Természetesen a SHP-alapok mellett egyéb tervezési jellegű adatcserék (dwg, dxf) is megoldott.

Az első PCS Laser Day rendezvény célja a felhasználó célközönség tárgyi ismereteinek bővítése volt a mérési eszközök lehetőségeinek, az irodai feldolgozás módjának megismertetésével, továbbá a PCS-be (PointCloudScene) integrált vízfolyás-feldolgozó modul igazgatóságá-

nagyon jól illeszthetőek a vízügyi adatbázisokba.

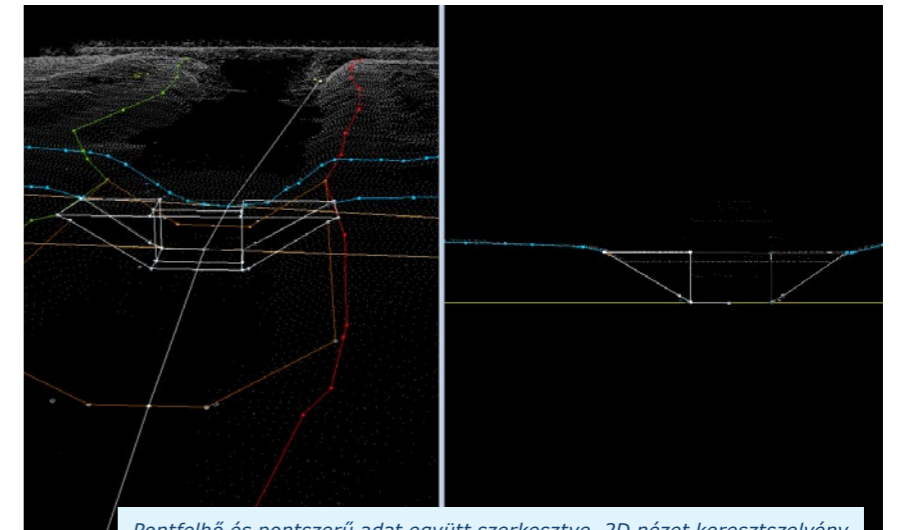
A 2024. év végétől a PCS-szoftver licenc végleges használatba került a vízügyi igazgatóságoknál, hiszen a vízgazdálkodási feladat alapgeometriáját szinte 100%-ban valamilyen vízfolyás adja. Az ugyanolyan szoftver, feldolgozás, módszer, végtermék csak növeli a 12 igazgatóságon végzett ilyen jellegű munka hatékonyságát és egységességét. Ezzel a céllal, 2025. március 24-25-én a kollégák az Országos Vízügyi Főigazgatóság által szervezett belső képzésen vettek részt. Itt az első napon a készítő Digicart Kft. részéről Pataki Zsolt ügyvezető tartott oktatást. A tematika szerint szó volt a program felépítéséről, a különböző elemek létrehozásáról, szerkesztéséről, a pontfelhővel való munkáról általánosságban. A résztvevők az oktatóval egyidejűleg tudták a különböző feladatokat végrehajtani.

Pataki Zsolt, Digicart Kft.

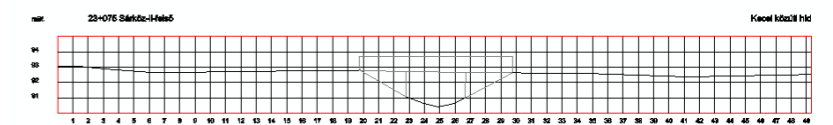
A második napon a Hydro modul oktatása történt, az ADUVIZIG részéről. Egy adott mintavízfolyás felmérési adatait felhasználva végeztünk feldolgozást. Először csak

pontszerű mérési adatokat felhasználva, majd később azt ötvözve a felhőadatok beillesztésével. A mérés vagy feldolgozás alapkonceptiója szerint ha a terepi adat víz feletti része pont- vagy felhőszerű, a víz alatti része pedig jellemzően pontszerű (a szkennelt adat sem kizárt) mérésből származik, a szerkesztés csak kismértékben tér el egymástól, szerkezeti elemeit tekintve nem. A kollégáknak alkalma volt a példa kapcsán végrehajtani az összes olyan szerkesztési feladatot, ami az egységesen strukturált műszaki dokumentáció elkészítéséhez, valamint a központi téradat feltöltéséhez szükséges.

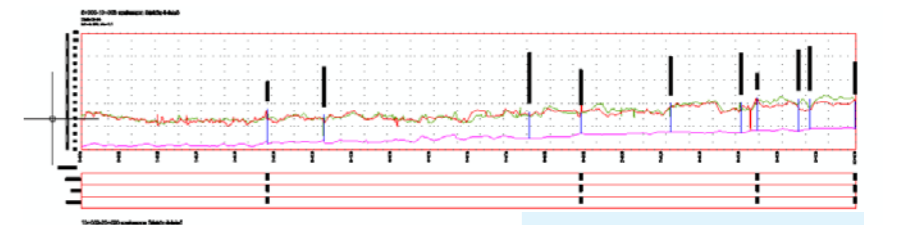

Pontfelhő és pontszerű adat együtt szerkesztve, 2D nézet keresztmetsvény

Szó volt a programba még nem beágyazott, de a munkát segítő egyéb fejlesztési lehetőségekről, valamint friss ötletek alapján kipróbáltuk az eddig még nem használt új lehetőségeket, amelyek sikeresen működtek. Minden résztvevő kollégát arra bátorítottam, hogy a most bemutatottak a feldolgozás egy általam használt módját jelentik, így attól el szabad térni, hiszen a végén ugyanaz lesz az eredmény, és a segítség nélkül megszerzett tudás, melyet a kísérletezés ad, mindig többet ér.

Keresztmetsvény nyomtatási képe

Hosszmetsvény nyomtatási képe

Geodéziai felmérés a „Vizet a tájba” program végrehajtása keretében

Vas László Tamás | kiemelt funkcionális referens, VAO

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság által elindított „Vizet a tájba” program célja, hogy elősegítse a hazai vízmegtartást, javítsa a talaj vízellátottságát, és hozzájáruljon az éghajlatváltozás hatásainak enyhítéséhez.

A program keretében a gazdálkodók lehetőséget kapnak arra, hogy saját földterületeiket önkéntesen árasztásra ajánlják fel. Az így létrejövő időszakos vízborítás hozzájárul a táji vízháztartás kiegyenlítéséhez, a mezőgazdasági termelés biztonságának növeléséhez, valamint a természetes élőhelyek megőrzéséhez.

A geodéziai felmérés jelentősége

A felajánlott területeket első lépésben a területileg illetékes vízügyi igazgatóságok vizsgálják meg abból a szempontból, hogy azok műszaki és domborzati adottságaik alapján alkalmasak lehetnek-e árasztásra. Az előzetesen alkalmasnak ítélt földek esetében részletes megvalósíthatósági vizsgálat következik, amelynek kiindulópontja a geodéziai felmérés.

A terepi mérések célja, hogy pontos és részletes topográfiai adatokat szolgáltatassanak a terület felszínéről, a csatornák és vízkormányzó műtárgyak elhelyezkedéséről, valamint minden olyan vízterelő objektumról, amely szerepet játszhat a víz visszatartásában.

Technológiák a terepi munkák során

A felméréseket a vízügyi igazgatóságok térítésmentesen végzik, a terepi viszonyoktól függően az alábbi technológiai megoldásokat alkalmazva:

- Távérzékelés (légi lézerszkennelés – LIDAR, fotogrammetria): nyílt, gyéren benőtt területeken, ahol gyors és részletes felszínmodellek állíthatók elő.
- GNSS- technológia (RTK vagy bázis-rover módszer): szintén nyílt területeken, precíz pontmeghatározás céljából.
- Mérőállomásos felmérés: sűrű növényzettel borított, kevésbé átjárható területeken alkalmazott klasszikus geodéziai eszköz.

A felmérési munka tartalma

A szakemberek terepi munkája során sor kerül:

- a teljes terület és környezetének felmérésére,
- a csatornarendszerek és műtárgyak rögzítésére,
- valamint az ideiglenes vízvisszatartást lehetővé tevő objektumok azonosítására és mérésére.

Az adott igazgatóság gyakorlatában a mérések során UAV-t (drónt), GNSS- vevőket és mérőállomásokat alkalmaznak a legnagyobb pontosság és hatékonyság érdekében.

A geodézia szerepe a vízmegtartásban

A pontos terepi adatfelvétel nemcsak a kivitelezés alapját képezi, hanem kulcsszerepet játszik a későbbi tervezésben, a vízkormányzási lehetőségek meghatározásában, valamint a környezeti hatások előrejelzésében is.

A jövő útja a vízvisszatartás – és ebben a geodézia láthatatlan, de meghatározó szerepet játszik.

Belvízvédelmi szivattyúk gépüzempróbája – új próbahely segíti a munkát

Kulcsár Dániel | területi műszaki referens, MBHSZ

Igazgatóságunk Műszaki Biztonsági és Hajózási Szolgálat 2025. június 2. és 6. között sikeresen lebonyolította a belvízvédékezőkor használt nagyteljesítményű szivattyúk gépüzempróbáját.

Az MBHSZ kiemelt feladata közé tartozik a rendelkezésre álló védelmi gépek és eszközök szakszerű karbantartása, az üzembiztonság folyamatos fenntartása, valamint a belső szabályzatban előírt rendszeres gépüzempróbák megtartása. Ezek a tesztek kulcsfontosságúak annak érdekében, hogy a berendezések bevetés esetén azonnal és üzemszerűen működjenek.

A védelmi géppark fontos elemei a nagy teljesítményű belvízátelő szivattyúk. Az elmúlt években központi beszerzés útján a géppark modernizálására is sor került: új típusú, korszerű gépi hajtással és elektronikával felszerelt szivattyúk álltak üzembe. Ezek működésének és üzemképességének ellenőrzése érdekében elengedhetetlen a rendszeres, ún. „vizes próba” megtartása, melyet a gyártói gépkönyv is előír.

A korábbi években a telephelyen tartott gépüzempróbák során gyakran nehézséget jelentett a Duna alacsony vízállása, amely időszakosan akadályozta a megfelelő körülmények biztosítását. A probléma orvoslására a Deák Ferenc-zsilip alatt, a Ferenc-tápcsatornán egy új próbahely került kialakításra, amely lehetővé teszi a gépüzempróbák vízállástól független végrehajtását.

A júniusi időszakban összesen 11 szivattyú – 5 darab 500-as, valamint 6 darab 300-as típusú berendezés – sikeres próbáját hajtottuk végre az új próbahelyen. Az elvégzett tesztek során megbizonyosodtunk arról, hogy a szivattyúk üzemszerű állapotban vannak, és szükség esetén bevethetők a belvízi védekezésben.

Szakmai tanulmányút az igazgatóság működési területén

Tóth Rita | kiemelt funkcionális referens, IJO

Al-Hafez Ingrid gazdasági igazgató-helyettes asszony már régóta tervezte, hogy a székházban dolgozó, gazdasági feladatokat ellátó munkatársak számára lehetőséget teremtsen az igazgatóság jelentősebb műtárgyainak megismerésére, szakmai tapasztalatszerzés céljából. Erre 2025. május 16-án, pénteken egy szakmai nap keretében került sor.

Érsekcsanádi szivattyútelep környezetében

Csoportkép Kunszentmiklóson

Kora reggel indultunk útnak, hogy bejárjuk az igazgatóság működési területének főbb állomásait. Fél 8-kor már Kunszentmiklóstra ért csapatunk, ahol a szakaszmérnökség vezetője, Kesik József úr és kollégái vártak minket. Bejártuk az irodaházat, a szakaszmérnökség központi telephelyén álló épületeket és megcsodáltuk a rendezett udvart. Majd a Ráckevei-Dunán, a Csepel-sziget déli csúcsánál fekvő Tassi zsilip felé vettük az irányt, ahol szakaszmérnök úr és Rigó István csatornaőr tartott tájékoztatást a zsilip vízszintszabályozásban betöltött szerepéről. A szakmai információk befogadása közben a csodás környezetben is gyö-

nyörködhettünk. Taszt elhagyva, a Foktői szivattyútelepen folytattuk utunkat, ahol Hesz Henrik műszaki referens szemléltette a telepen lévő műtárgyak és eszközök – többek között a futómacska – működését. Látogatásunk alkalmából Tóth Tamás szivattyútelep-kezelő egy tesztüzemet is elindított, így testközelből szemlélhettük meg a szivattyúk működését.

A déli órák már a Kalocsai Szakaszmérnökségen érték a csapatot. Balaskó Szilvia szakaszmérnök asszony az irodaházat, Hesz Henrik a szakaszmérnökség gépjavitó műhelyét és a gépparkot mutatta be számunkra. A Duna mentén haladva déli irányba az érsekcsanádi gátórház és szivattyútelep épületegyüttese várt bennünket. Érdeklődve hallgattuk Szabó Balázs szakaszmérnök úr ár- és belvízvédekezés témájában tartott szakmai előadását, és lenyűgözve figyeltük az archaikus gépeket, a falakon lógó térképeket, valamint a műtárgy gondozott, idilli környezetét. Kora délután értünk szakmai napunk utolsó állomására. A 120 éves Karapancsai szivattyútelepen ámulva néztük a Bajai Szakaszmérnökséghez tartozó műtárgy rendezett épületeit, gépészeti berendezéseit és egyedi természeti szépségét.

Összességében nagyon tartalmas, sok szakmai ismerettel gazdagított, jó hangulatú napot töltöttünk el. Szerencsére az időjárás is kegyes volt hozzánk, szép napsütésben járhattuk be az igazgatóság működési területének főbb pontjait.

Munkatársainknak, akik a nap során szakmai előadásokat és bemutatót tartottak számunkra, ezúton is köszönjük felkészültségüket és türelmüket!

A szivattyútelep gépházában

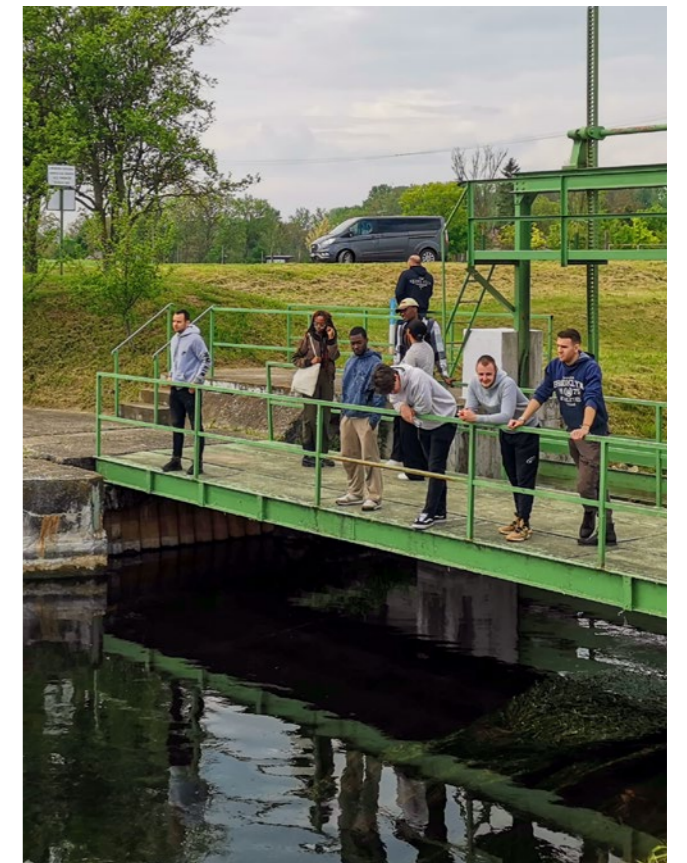
Terepgyakorlaton az NKE diákjai

Rózsa Gyöngyvér | kiemelt funkcionális referens, TITK

A Nemzeti Közzszolgálati Egyetem hallgatói a mai napon terepgyakorlat keretében látogattak el igazgatóságunk működési területére. A szakmai program során lehetőségük nyílt közelebbről is megismerkedni a vízgazdálkodási feladatokkal és létesítmények működésével.

A terepgyakorlat részeként a diákok megtekintették az Érsekcsanádi szivattyútelepet, majd ezt követően a Vajastoroki szivattyútelepen folytatták a látogatást. A helyszíneken szakembereink rövid bemutatóval és ismertető előadással segítették a diákok gyakorlati ismeretszerzését, különös tekintettel az árvízvédelem, belvízkezelés és vízszintszabályozás gyakorlati kihívásaira.

A látogatás nemcsak a tanulmányokhoz nyújtott értékes tapasztalatot, hanem hozzájárult a vízügyi ágazat működésének jobb megértéséhez is.

Sikeres vízkárelhárítási gyakorlat a Fehér-Körösönél – együttműködésben a határon innen és túl

Abonyi Csaba | osztályvezető, ÁFO Szabó Gergely | területi műszaki referens, BSZM

Összehangolt vízkárelhárítási gyakorlatot tartottak 2025. május 14-én, Gyula külterületén, a Szanazugi Védelmi Központban, valamint a Fehér-Körös jobb parti árvízvédelmi töltésének közelében található Kisdelta árvízi szükségtározónál. Az esemény célja a valós árvízhez hasonló körülmények között történő felkészülés volt, amely során a különböző szakmai és védelmi szervezetek együttműködését tesztelték.

A gyakorlaton számos szervezet képviseltette magát: a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság, az Országos Vízügyi Irányító Törzs, a Tisza-völgyi Árvízvédelmi Elemző Központ, a Békés Vármegyei Területi Védelmi Bizottság, a Békés Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, a Békés Vármegyei Rendőr-főkapitányság, valamint a vízügyi társigazgatóságok, köztük az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság (ADUVIZIG), valamint a nagyváradi Körösök Vízügyi Igazgatóság.

A gyakorlat fő célja az volt, hogy lehetőséget teremtsen a Kisdelta árvízi szükségtározó esetleges megnyitása esetén a jogszabályokban, az egyezményekben és a tározó üzemeltetési szabályzatában közreműködő szervezetek részére az

előírt operatív feladatok begyakorlására, valamint hogy a valós árvízvédekezési helyzethez hasonló szituációban a társszervezetek jobban megismerhessék egymás munkáját.

További cél volt, hogy védelmi osztaggyakorlat keretében riasztási, rakodási és beeresztőműtárgy-nyitási munkákat végezzenek, valamint víztartási próbára, az ehhez szükséges provizórium szerelésre és üzemeltetésre, vízminőségi kárelhárítási feladatok és vízhozammérési feladatok gyakorlására is sor kerülhessen.

A gyakorlaton részt vettek az AUVIZIG munkatársai is és ezzel lehetőségük volt az árvízi szükségtározó megnyitását megelőző összetett és sokszereplős elemzési folyamat megismerésére.

A gyakorlat egyértelműen bizonyította, hogy az árvízvédekezés nemcsak technikai, hanem szervezési és együttműködési kérdés is, amelyben a különböző intézmények összehangolt munkája nélkülözhetetlen. Az ilyen események nagyban hozzájárulnak ahhoz, hogy a valós veszélyhelyzetek esetén a reagálás gyors, hatékony és eredményes legyen – határon innen és túl.

Környezettudatos összefogás: sikeres szemétszedési akció a Ferenc-tápcsatorna partján

Az Energiaügyi Minisztérium országos szemétszedési felhívásához igazgatóságunk is örömmel csatlakozott, ezzel is hozzájárulva a környezeti értékek megőrzéséhez és a fenntartható jövő építéséhez. Az akciót önkéntes alapon hirdettük meg, amelyre 12 lelkes munkatársunk jelentkezett. A program április 11-én vette kezdetét a Bajai Szakasz mérnökségen, ahol a szemétszedés előtt baleset- és munkavédelmi eligazításon vettek részt a jelentkezők. Ezt követően közösen átérteltünk a Ferenc-tápcsatorna partjára, ahol már néhány lépés után szemétkupacokba botlottunk.

A szemétszedés lendületesen haladt, és a kiosztott 60 darab zsákot rövid idő alatt megtöltöttük. A begyűjtött hulladék között számtalan, a természetbe nem illő tárgyra bukkantunk: hátizsákok, hálózások, kabátok, cipők és cipőtálpak is a szemeteszsákokba kerültek.

Köszönjük minden kollégánknak, aki idejét és energiáját nem sajnálva részt vett ebben a kezdeményezésben.

A természet meghálálja, ha vigyázunk rá!

Tavaszi erdőápolási munkák a Bajai Szakasz mérnökség területén

A tavaszi időszak beköszöntével a Bajai Szakasz mérnökség megkezdte az általa kezelt, művelési kötelezettség alatt álló erdőterületek tisztítási és ápolási munkálatait, melyet az őrsemélyzet és a közfoglalkoztatott munkatársak végeztek, elsősorban kézi erővel.

A bajai külterületi erdőrészletben a sorközi tárcsázást követően a sorok cserjézése, kapálása és kaszálása zajlott. Az ápolás célja a fiatal állomány egészséges fejlődésének biztosítása, valamint az aljnövényzet kordában tartása.

Mohács külterületén a csemetepótlási munkálatok már korábban lezárultak, amelyet április folyamán sorközi tárcsázás, illetve soron belüli kézi kapálás és kaszálás követett.

További 10,88 hektárnyi erdőterületen végeztek hasonló jellegű ápolási munkák Sükösd, Dávod és Szeremle térségében.

Vízvisszatartás a XIV. csatornarendszerben

Fegyver Gábor | területi műszaki referens, KMSZM

Az ADUVIZIG Kunszentmiklósi Szakaszmerőnöksége, a Soltszentimrei csatornaórház területén található XIV. csatornarendszerben 2025. elején felülvizsgálatot tartott vízvisszatartási szempontból.

A rendszer több csatornát foglal magába, amelyek a XIV. főgyűjtőben futnak össze. A csatorna torkolati szelvényében található a XIV. szivattyútelep, amely összesen mintegy 0,5 m³/s vízmennyiséget képes a Duna-völgyi-főcsatorna, és a rendszer irányába emelni. Így egyszerre tölt be belvízvédekezési, és vízpótlási szerepet.

A területen található műtárgyak mindegyike zárt állapotban volt, azonban ezek mellett tovább szakaszoltuk a csatornákat. A rendszerben először 2025. január végén végeztünk mederelzárási tevékenységet, amely során a betétpallós műtárgyakat zártuk el. A teljes területet bejárva megvizsgáltuk a meder állapotát, és feltártuk a potenciálisan elzárható helyszí-

neket. A következő néhány hónapban az összes lehetőséget megragadva elzártunk áttereseket, és áttöltéseket készítettünk a csatornákon.

Az elzárások hatásait folyamatosan nyomon követtük, és rendszeresen légi felvételeket készítettünk az elöntött területek nagyságáról. Hat különböző időszakban légi, körülbelül kéthetente földi fényképeket készítettünk. A vízállásokat heti rendszerességgel ellenőriztük.

A Soltszentimrei csatornaórház udvarán található 001512 törzsszámú meteorológiai állomás adatai szerint a beavatkozás kezdete óta 147 mm csapadék volt. Ennek több mint a fele március hónapban hullott, így ekkor volt a legnagyobb kiterjedésű az elöntött területek nagysága. A szakaszmerőnökség a nyári, várhatóan aszályos időszakban is vizsgálja fogja ezeket a jelölőket, kaszálókat, hogy a vegetációban tapasztalható-e érdemleges változás.

2025-ben is elnyertük a Családbarát munkahely címet

Rózsa Gyöngyvér | kiemelt funkcionális referens, TITK

Örömmel osztjuk meg a hírt, hogy szervezetünk 2025-ben ismét elnyerte a Családbarát munkahely címet. Az elmúlt évben benyújtott pályázatunkkal 1,5 millió forint támogatást nyertünk, amely lehetővé tette több családi program és kezdeményezés megvalósítását.

A tavalyi sikerekre alapozva idén is pályáztunk a Családbarát munkahelyek kialakításának és fejlesztésének támogatása című program keretében. Örömmel jelentjük, hogy az idei pályázatunkat a Kulturális és Innovációs Minisztérium 4.030.000 forint vissza nem térítendő támogatásban részesítette.

Ez az összeg lehetőséget teremt arra, hogy 2025-ben még több, a munkatársaink és családtagjaik számára értékes és színes programot valósítsunk meg. A célunk továbbra is az, hogy olyan munkahelyi környezetet teremtsünk, amelyben a szakmai fejlődés és a családi élet összehangolása együttesen valósul meg. A Családbarát Munkahely cím ünnepélyes átadására 2025. június 27-én került sor Budapesten, a Bálna rendezvényközpontban. Az elismerést Al-Hafez Ingrid gazdasági igazgatóhelyettes asszony vette át az igazgatóság képviselőjében.

120 éve örködik a vizek felett – Emléktáblát avattunk a Karapancsai szivattyútelepen

Rózsa Gyöngyvér | kiemelt funkcionális referens, TITK

Jelentős mérföldkőhöz érkezett a Karapancsai szivattyútelep: 2025-ben ünnepeljük üzembe helyezésének 120. évfordulóját.

Ez alkalomból igazgatóságunk ünnepélyes keretek között emléktáblát helyezett el az épület falán, tisztelegve a létesítmény több mint egy évszázados múltja és vízgazdálkodásban betöltött kiemelkedő szerepe előtt.

Az emléktáblát Telkes Róbert igazgató úr valamint Buják István, a szivattyútelep gépésze leplezte le, szimbolikusan is összekapcsolva a múltat a jelennel, hiszen a Karapancsai telep működése ma is elengedhetetlen a térség ár- és belvízvédelmében.

Az esemény során dr. Petz Gábor igazgatóságunk jogtanácsosa nyújtott átfogó történelmi visszatekintést a telep elmúlt 120 évére. Előadásában kitért a kezdeti időszak kihívásaira, a műszaki fejlődés állomásaira, valamint azokra az emberekre, akik generációkon át biztosították a telep folyamatos működését és karbantartását.

A Karapancsai szivattyútelep az eredeti szivattyúk mellett korszerű gépészeti eszközökkel, elhivatott szakemberekkel látja el feladatát, az emléktábla pedig emlékeztetőként szolgál arra, hogy az elmúlt 120 évben végzett munka nélkülözhetetlen része volt a Dél-Alföld vízgazdálkodási rendszerének.

Vízrajzi tájékoztató 2025 I. negyedévéről

Horváth Kamilla | kiemelt műszaki referens, VO

Az idei év első negyedéve az átlagosnál többnyire melegebbnek, és összességében tekintve az átlagosnál némileg csapadékosabbnak bizonyult. A Dunán alacsony, legtöbbször a havi átlag szintjét sem elérő vízállások voltak jellemzőek.

A Duna vízjárása

Január elején folytatódott a Duna bajai szelvényében a december utolsó napjaiban megkezdődött apadás, a völgyelésre január 5-én került sor, 160 cm-es vízállással. A következő napokban csak enyhén emelkedő, olykor stagnáló vízjárás volt jellemző. A január 8-át megelőző napokban a Felső-Duna fontosabb vízgyűjtőin számottevő mennyiségű csapadék hullott: az Inn torkolata felett 31 mm, az Inn vízgyűjtőjén 20 mm, a Traun és az Enns vízgyűjtőin 15 mm, illetve ettől lejjebb található területeken már 10 mm-nél kevesebb. A vízállás a bajai szelvényben január 8-án kezdett el intenzívebben emelkedni, január 14-ig pedig csaknem másfél méteres emelkedés volt megfigyelhető. Ezt követően nem érkezett elegendő utánpótlás a vízhozam megtartásához, és a hónap végéig elnyújtott, időnként stagnáló periódusokkal megszakított apadás alakult ki. Január 30-ig mintegy másfél métert csökkent a vízszint. Az ezt megelőző 6 napban a Felső-Duna fontosabb vízgyűjtőin ismét jelentősebb csapadék volt megfigyelhető: az Inn vízgyűjtőjén és a torkolata felett mintegy 25-29 mm, a Traun és az Enns vízgyűjtőin pedig további 11 mm. Ennek következtében január 30-31-én a folyam bajai szelvényében emelkedett a vízszint, és február 3-áig mintegy 90 cm-t emelkedett a vízállás. Ezt követően néhány napig apadás volt megfigyelhető, a vízállás a sokéves közepes kisvíz (amely 30 év kisvízeinek számtani középértéke) szintje alá csökkent.

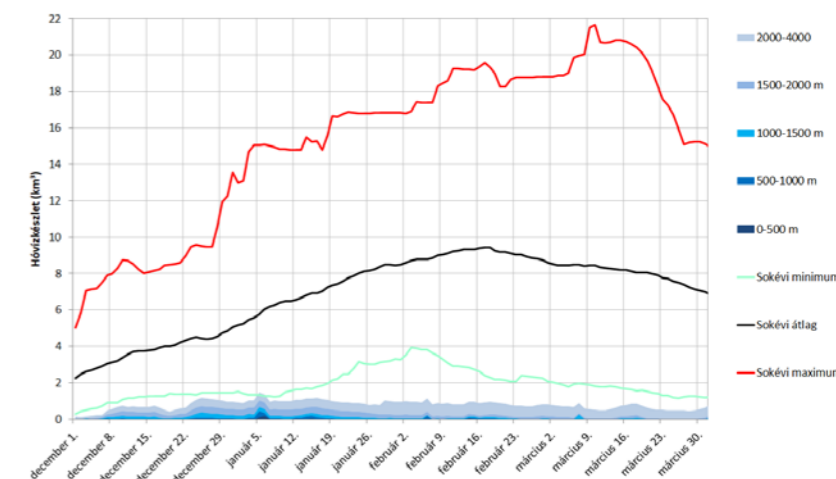
A vízjárás február 15-től vett fel ismét emelkedő tendenciát, az ezt megelőző napokban mintegy 20 mm csapadék hullott az Inn torkolata feletti térségben, a többi felső-dunai vízgyűjtőre ennél kevesebb, 3-7 mm esett 6 nap alatt. A bajai szelvényben néhány nap alatt mintegy 35 cm-t emelkedett a vízállás, de még ekkor is éppen csak meghaladta a 200 cm-t. Február 27-ig folyamatos apadás volt megfigyelhető: a vízállás 129 cm-ig csökkent, majd a hónap utolsó napján néhány centiméteres emelkedés következett be, majd március 3-ig összesen 26 cm-t emelkedett a vízállás (155 cm-es maximummal). Ezt követően a hónap közepéig lassú, elnyújtott apadás volt jellemző. A völgyelés március 13-14-én következett be 108 cm-es vízállással.

Megjegyzendő, hogy a Duna bajai szelvényében 1878 óta tartó vízállásmérés óta ez a legalacsonyabb márciusi vízállás (a korábbi minimum 2022-ben adódott, 124 cm-es vízállással). A március 14-ét meg-

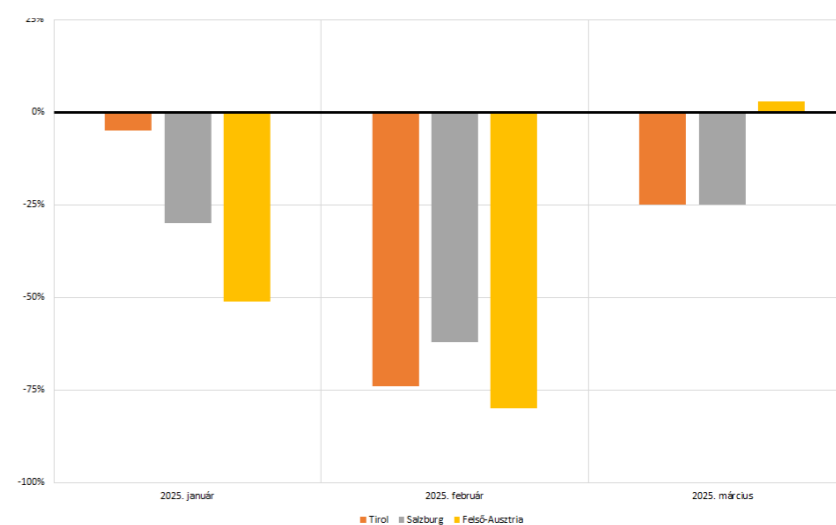
előző 6 napban hullott némi csapadék a fontosabb felső-dunai vízgyűjtőkre: az Inn torkolata felett mintegy 9 mm, az Inn vízgyűjtőjén 17 mm, a Traun és az Enns vízgyűjtőin 16 mm, a Bécsi medence és a Morva vízgyűjtőin 16-16 mm. Ennek következtében március 14-től emelkedni kezdtek a vízállások a bajai szelvényben. A legmagasabb vízállás (213 cm) március 19-én következett be. Ezt követően tovább folytatódott az apadás.

A március 27-ét megelőző 6 napban kis mennyiségű csapadék esett a felső-dunai vízgyűjtőkre: az Inn torkolata felett mintegy 11 mm-t, az Inn, a Traun és az Enns vízgyűjtőin 8-10 mm-t, a Bécsi-medence és a Morva vízgyűjtőin 5-7 mm-t észleltek. A hónap utolsó napjaiban így néhány deciméteres vízszintemelkedés volt megfigyelhető.

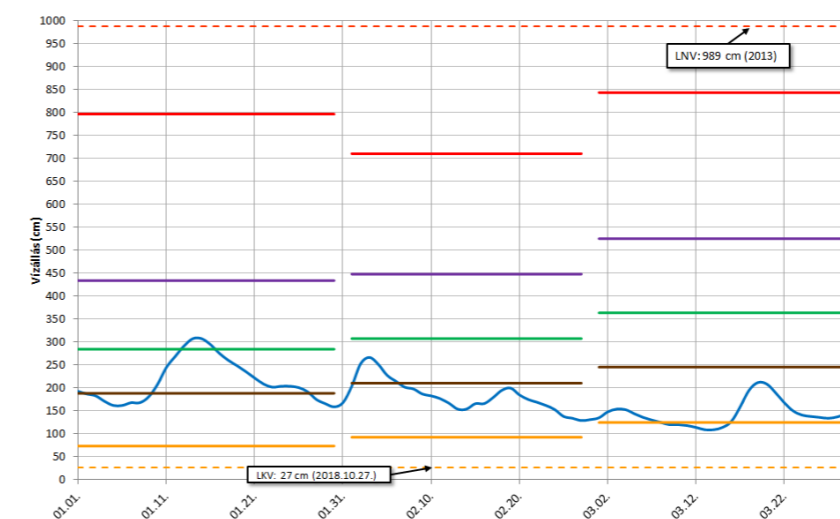
A hómennyiség az idei télen szinte mindig a sokéves minimum értéke alatt alakult, csak néhány nap erejéig haladta azt meg. Az idei télen a hómennyiség a maximumot, 1,459 km³-t január 5-én érte el, ez kevesebb az arra a napra jellemző minimumnál. Január 1-jén 0,901 km³, míg március 31-én 0,619 km³ volt a hóban tárolt vízkészlet.

1. ábra: Hóvízkészlet alakulása a Felső-Dunán

2. ábra: Csapadékösszegek sokévi átlagtól való eltérése a Felső-Duna térségében

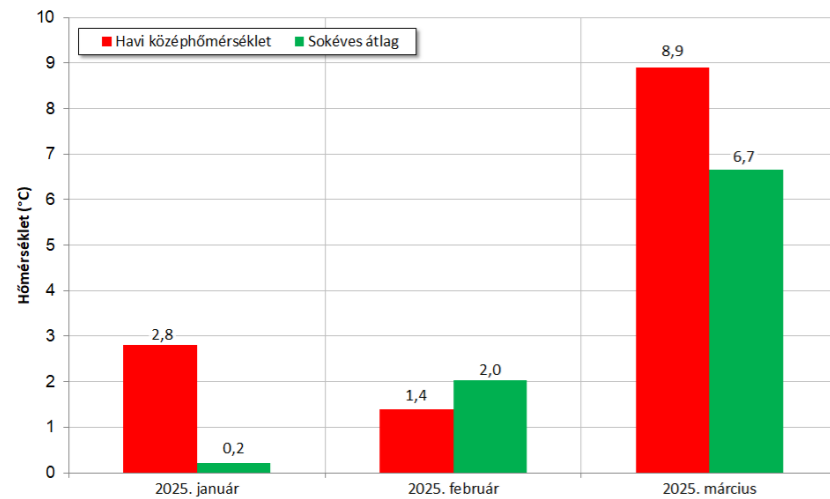

3. ábra: Vízállások alakulása a Duna bajai szelvényében (2025)

2025 első negyedévében a dunai vízgyűjtőre hulló csapadék mindhárom hónapban szinte minden területen elmaradt a sokéves átlagtól. Januárban csak Tirol térségében, illetve márciusban a felső-ausztriai területeken alakult a sokéves átlaghoz közel a lehullott csapadékmennyiség. A legnagyobb különbség februárban alakult ki, amikor minden területen legalább 60%-kal kevesebbet észleltek az olyankor megszokottnál. A hóban tárolt vízkészlet sokéves minimum alatti értéke, valamint a csapadékszegény késő téli és kora tavaszi időjárás következtében nem alakult ki árhullám a Dunán.

Hidrometeorológiai helyzet az ADUVIZIG területén

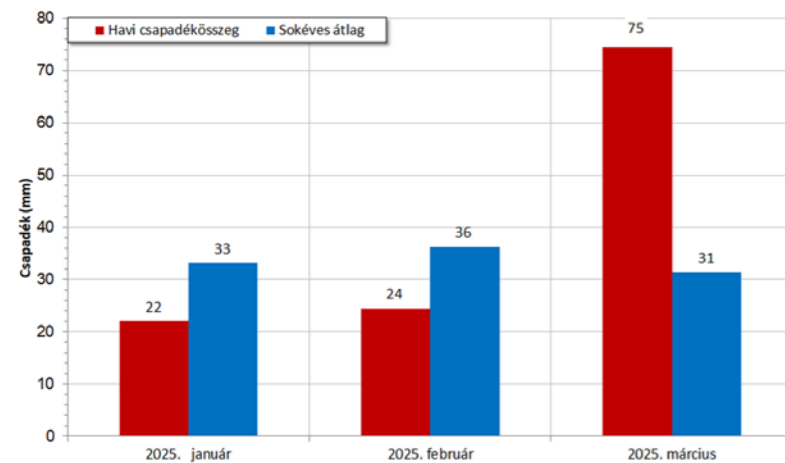
Az idei év első negyede az átlagosnál többnyire melegebbnek bizonyult: januárban 2,6 °C-kal, márciusban 2,2 °C-kal alakult melegebben az idő a szokásosnál, februárban viszont 0,6 °C-kal hűvösebb volt. Külön kiemelendő, hogy az idei január és a március is előkelő helyen végzett az adott hónapban 1939 óta mért legmagasabb havi középhőmérsékletek listáján: mindkét hónap a 6. legmelegebbnek bizonyult. Fagy pont alatti középhőmérsékletű nap (a bajai meteorológiai állomás adatai alapján) januárban 12 volt, ami szinte megegyezik a sokéves átlaggal (13).

4. ábra: A havi középhőmérsékletek alakulása az ADUVIZIG működési területén

A hónap során többször is 10 °C közeli vagy a feletti nappali maximumhőmérsékleteket is mértünk, azonban a hónap közepén lehülés volt jellemző, és olykor fagy pont alatt maradt a hőmérséklet a nap folyamán.

Az extrém éghajlati indexek az alábbiak szerint alakultak (zárójelben a sokéves átlagértékek):

5. ábra: A havi csapadékvizonyok alakulása az ADUVIZIG területén

- Fagyos napok (azaz a fagy pont alatti minimumhőm. napok): 19 (22)
- Téli napok (azaz a fagy pont alatti maximumhőm. napok): 9 (6)
- Zord napok (azaz a -10 °C alatti minimumhőm. napok): 0 (2)

Februárban a napok többségében fagy pont alatt alakult a reggeli minimumhőmérséklet. A maximumok már mindvégig 0 °C felett adódtak, és a hónap utolsó napjaiban már a 10 °C-ot is meghaladták.

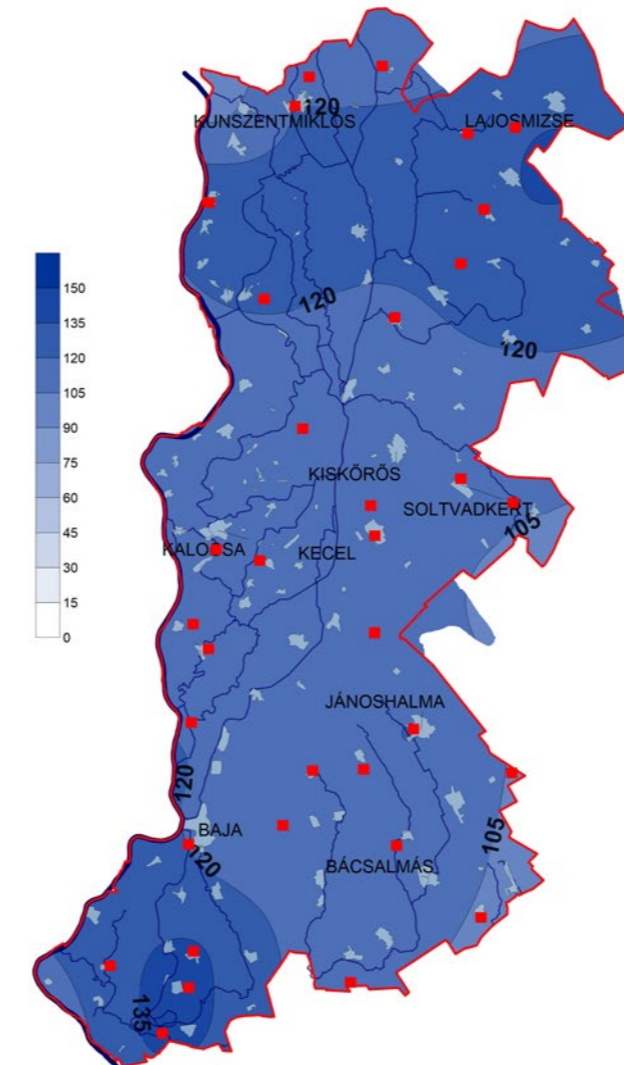
Az extrém éghajlati indexek az alábbiak szerint alakultak (zárójelben a sokéves átlagértékek):

- Fagyos napok: 23 (18)
- Téli napok: 0 (3)
- Zord napok: 0 (3)

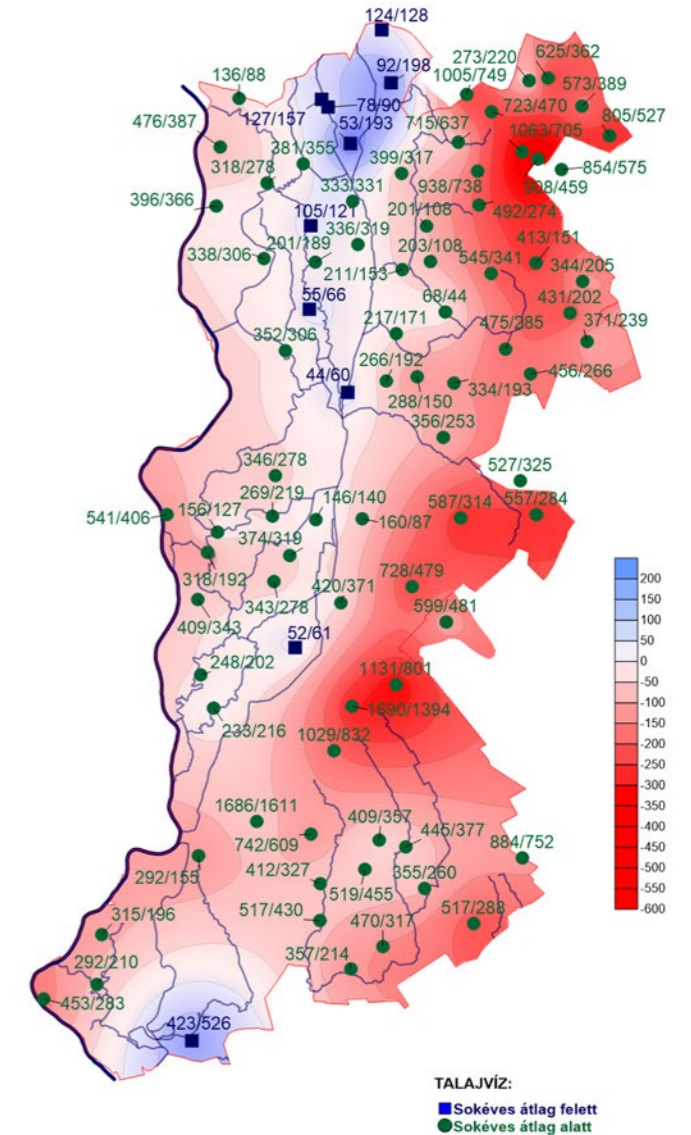
Márciusban még a hónap elején és derekán is előfordultak fagyos reggelek, a maximumhőmérsékletek viszont a hónap első felében többször is meghaladták a 20 °C-ot. A hónap derekán lehülés volt tapasztalható, amikor pár napig nem emelkedett 10 °C fölé a hőmérséklet, ezt követően viszont ismét 10 °C feletti értékeket mértünk.

A tavalyi év végére jellemző, extrém mértékben csapadékhiányos időjárást követően 2025 első két hónapja szintén szárazabbnak bizonyult az olyankor megszokottnál, a március viszont kiemelkedően csapadékosnak bizonyult. Januárban az ADUVIZIG területén átlagosan 22,1 mm csapadék hullott, ami némileg kevesebb az ilyenkor szokásos mennyiségnél (33 mm). Februárban 24,4 mm csapadék hullott, ami szintén kevesebb a hónapra jellemző értéknél (36 mm). Márciusban összesen 74,5 mm csapadék hullott, ami a sokéves átlagnak (31 mm) több mint kétszerese. Az év elején kialakult csapadékhiányt így a március ellensúlyozni tudta, és a hónap végére mintegy 20 mm csapadéktöbblet alakult ki a térségben.

A talajvízszintek alakulását vizsgálva megállapítható, hogy egyes sekély víztükrű talajvízkutakban korábban is jellemző volt a talajvízszint alakulásának éves mintázata. Ezekben a térségekben az idei év elején is megfigyelhető volt a talajvízszint emelkedése a kevés csapadék ellenére is, ugyanakkor a talajvízszint több térségben is a sokéves minimum körül vagy az alatt alakult. Több területen továbbra is csökkent a talajvízszint. A február végi értékek alapján megállapítható, hogy már csak elvétve akadtak olyan területek, ahol a talajvízszint meghaladta volna a 30 éves (1991–2020. évek adatai alapján számított) átlagot. A kiemelkedően csapadékos

6. ábra: Észlelt csapadékösszeg az ADUVIZIG területén (mm) 2025.01.01 - 2025.03.31. között

7. ábra: A talajvíz 2025.03.31-i állapota/sokéves márciusi átlaga (terep alatt, cm)

március hatására egyes sekély víztükrű talajvízkutakban a talajvízszintek megemelkedtek, ugyanakkor a mélyebb víztükrű kutakban a talajvízszint továbbra is a sokéves minimum alatt alakult, és nem volt megfigyelhető a csapadék vízjárásra gyakorolt hatása.

Az átlagostól jelentősen elmaradó vízszinteket az Illancs nyugati részén, továbbá a Kiskunsági-homokhat északi részén, valamint Kunbaja, és Kéleshalom térségében regisztráltunk. Az átlagos értékeket meghaladó vízszintek Kunpe-szér és Kunszentmiklós környékén, valamint Hercegszántón észlelhetők.

A Sárközi-III. főcsatorna mezőgazdasági célú mederrendezése

Hesz Henrik | kiemelt műszaki referens, KSZM

Az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság Kalocsai Szakasz mérnöksége a közelgő nyári öntözési időszakra való felkészülés keretében átfogó mederkotrás munkálatokat végez a Sárközi-III. főcsatornán. A mederfenntartási beavatkozások Szakmár, Öregcsertő és Homokmégy települések vonzáskörzetét érintik, ahol a vízgazdálkodási infrastruktúra megfelelő karbantartása kiemelt jelentőséggel bír a térség mezőgazdasága számára.

A beavatkozás indoklása

A mezőgazdasági vízellátást szolgáló vízfolyásokra jelentős terhelést rónak a növekvő öntözési igények, valamint az időnként tartós, csapadékmentes forró nyári időszakokból adódó párolgási veszteségek. Az évenként gyarapodó, beszűkült mederszakaszok komoly akadályt jelentenek a víz természetes lefolyása számára.

A munkálatok kivitelezése

A tényleges mederkotrás tevékenységet alapos előkészítő munkálatok előzték meg, amelyek magukban foglalták a munkaterület növényzetének irtását és a vízfolyásban akadályt képező kidőlt fák eltávolítását. A mederkotrás egyoldali kotrás technológiával történt, amely során a kitermelt anyag közvetlenül a part mentén került elhelyezésre. A munkálatokat lánctalpas kotró végezte, összesen mintegy 40.000 m³ iszap kitermelésével. A parti depón az iszap természetes úton történő megszikkadása után tárcsázás következett, amelynek célja a stabil járót kialakítása, biztosítva ezzel a jövőben a mederfenntartó gépek számára a csatornához való biztonságos hozzáférést.

A csatornarendszerben betöltött szerepe

A vizsgált csatorna természetes vízhozama önmagában nem elegendő a térség vízigényeinek kielégítésére, ugyanakkor vízpótlása a Kiskunsági-DVCS öntözőrendszeren keresztül odakormányzott vízből biztosítható. A mederkapacitás javításával és a vízszállító képesség helyreállításával a csatorna ismét alkalmassá vált arra, hogy odairányított vízkészletek révén hozzájáruljon a mezőgazdasági területek és halastórendszerek biztonságos és hatékony vízellátásához.

Magyar–szerb közös vízhozammérés a Kígyós-főcsatorna vízgyűjtőjén

Szőke Balázs | vízrajzi ügyintéző, VAO

A határon átnyúló vízügyi együttműködés keretében igazgatóságunk Vízrajzi Osztályának szakemberei 2025. május 9-én a szerbiai kollégáikkal közös vízhozammérést végeztek a Kígyós-főcsatornán és a Bácsbokodi-Kígyós-csatornán.

A mérésorozat első állomása a Bácsbokodi-Kígyós-csatorna bácsborsódi mérőszelvényében zajlott, majd a szakemberek a Kígyós-főcsatornán folytatták a munkát: először a Katymár közelében található mérőműtárgynál, ezt követően pedig Regőcén mérték meg a vízhozamot.

A mérések elvégzéséhez mindkét fél két-két főt delegált. A szakemberek forgószárnyas és indukciós elvű áramlásmérő műszereket alkalmaztak, amelyek kisvízi időszakban is alkalmasak a pontos vízhozam-meghatározásra. A terepi munkát követően közösen értékelték az adatokat, és megállapították, hogy a mért értékek között csak minimális szórás mutatkozott, ami jól jelzi az alkalmazott módszerek és a mérési gyakorlat megbízhatóságát.

A mért vízhozamok az alábbiak szerint alakultak:

- Bácsborsód (Bácsbokodi-Kígyós-csatorna): 58 l/s
- Katymár (Kígyós-főcsatorna): 31 l/s
- Regőce (Kígyós-főcsatorna): 24 l/s

A vízhozammérések célja a Kígyós-főcsatorna vízjárás viszonyainak pontosabb megismerése, valamint a határon átnyúló vízgyűjtőkön való összehangolt vízgazdálkodás elősegítése. A rendszeres közös mérések hosszú távon hozzájárulnak a hidrológiai modellezés és a vízgyűjtőalapú tervezés hatékonyságának növeléséhez.

Közös vízhozammérés

Mozgalmas délelőtt a bátaszéki óvodában

Munkatársaink az április 29-i délelőttöt a Bátaszéki Mikrotérségi Óvodában töltötték, ahol a kutya-, a lovacska- és a Perczel-csoport tagjainak tartottak bemutatót. A kutycsoport nagyon szép alkotással pályázott a Víz Világnap alkalmából meghirdetett rajzpályázatunkra, amely által a csoport tagjai Vízi Világ bemutatót nyertek óvodástaiknak.

Az interaktív program során a kicsik játékos formában ismerkedtek meg a víz tulajdonságaival, illetve mikroszkóp segítségével megfigyelhették, hogyan élnek, mozognak az édesvizek piciny lakói. A délelőtt folyamán mosolygós arcok, kíváncsi kérdések sokasága jelezte, hogy a program nemcsak szórakoztató, de rendkívül hasznos is volt. Kollégáinkat köszönetképpen egy kis táncbemutatóval lepték meg a gyerekek.

Fenntarthatóság és tudomány játékosan – munkatársaink a Garai Nemzetiségi Általános Iskolában jártak

Június 18-án a Garai Nemzetiségi Általános Iskola diákjai rendhagyó tanítási nap részesei lehettek: munkatársaink ellátogattak az intézménybe, hogy izgalmas bemutatókkal és előadásokkal gazdagítsák a tanulók ismereteit.

A délelőtt folyamán az alsó tagozatos gyerekek játékos és látványos bemutatókon vettek részt. A kisebbek számára interaktív módon mutattunk be különféle kísérleteket. A gyerekek lelkesen vettek részt a bemutatókon és kérdéseikkel bizonyították kíváncsiságukat.

A felső tagozatos diákokat egy komolyabb témával, a fenntarthatóság kérdéskörével ismertettük meg. Az előadás során szó esett a természeti erőforrások felelős használatáról, ezen belül is kiemelten a vizekkel való felelős gazdálkodásról.

A víz kincs – Fenntarthatósági hét az érsekcsanádi iskolában

A Fenntarthatósági hét alkalmából április 11-én igazgatóságunk munkatársai különleges küldetésre indultak: ellátogattak az érsekcsanádi Biber János Általános Iskolába, hogy egy izgalmas és szemléletformáló előadással járuljanak hozzá a környezeti neveléshez. Az esemény középpontjában a víz állt – mint létfontosságú erőforrás, amelynek megóvása közös felelősségünk.

Az interaktív foglalkozáson a kisiskolások játékos formában ismerkedhettek meg a víz körforgásával, annak szerepével a mindennapi életben, valamint a fenntartható vízhasználat fontosságával. A gyerekek figyelmét nemcsak a téma aktualitása, hanem a köz-

vetlen, élményszerű bemutatás is lekötötte. A vízi élővilágot bemutató blokk során a diákok olyan új ismeretekkel gazdagodhattak, amelyek még inkább elmélyítették bennük a természet iránti tiszteletet. A programban több látványos kémiai kísérlet szerepelt, amely játékosan, mégis hatásosan mutatta be a víz fizikai és kémiai sajátosságait. A gyermekek lelkesen követték a bemutatót, sok kérdést tettek fel kollégáinknak, aktívan részt vettek a beszélgetésben. A látogatás célja nem csupán a tudásátadás volt, hanem az is, hogy a fiatalabb generáció figyelmét már korán ráirányítsuk a természeti erőforrások védelmére. Hiszen a jövő társadalmá csak úgy lehet fenntartható, ha tagjai már gyermekként megtanulják: a víz nem magától értetődő – hanem értékes, óvando kincs.

Helyismereti klub látogatása a Deák Ferenc-zsilipen

2025. április 24-én 18 órától a bajai Bárdos Ferenc Helyismereti Klub tagjai tettek látogatást a zsilipen, amely során egy izgalmas és tartalmas előadást hallgathattak meg a Deák Ferenc-zsilip történetéről és a közelmúltban lezajlott rekonstrukcióról Szabó Balázs szakaszmérnök-vezető tolmácsolásában.

A bemutató során a résztvevők megtudhatták, hogy a zsilip milyen fontos szerepet töltött be a térség vízgazdálkodásában, valamint hogy hogyan alakult a funkciója és állapota az idők során. A 2018-ban kezdődő helyreállítási munkálatokba is bepillantást nyertek, amelynek célja az építmény történelmi értékeinek megőrzésén túl az árvízi biztonság fejlesztése volt.

Az előadás után megcsodálhatták a történelmi jelentőségű zsilipet, ahol helyszíni vezetéssel mélyebb betekintést nyertek az építmény részleteibe és működésébe. A program zárásaként a múzeumot is megtekintették, ahol további érdekességeket tudhattak meg a zsilip történetéről, a korabeli mérnöki megoldásokról, valamint a vízügy múltjáról.

30 éves jubileum

Dobozi Roland hajóvezetőt, a Műszaki Biztonsági és Hajózás Szolgálat munkatársát közalkalmazotti jogviszonyának 30 éves jubileuma alkalmából köszöntötte Telkes Róbert igazgató úr. Kollégánk 2001. május 14-én csatlakozott igazgatóságunkhoz. Kezdetben a Kitűző VII-es matrózaként, majd a hajóvezetői képzés elvégzése után 2014. december 1-től a Kitűző IV-es hajó kormányosaként járja a Duna alsó szakaszát és kollégáival együtt gondoskodik a hajózási kitűzésről. Munkáját odafigyeléssel,

magas szakmai színvonalon látja el. Szabadidejében sem szakad el a természettől, hiszen a kerékpározás lételeme. Mindezt alátámasztja az is, hogy tavasztól ősziig, ha az időjárás engedi, Bajáról a hazafelé vezető utat kerékpárral teszi meg, ami cirka 35 kilométer jelent. Jó egészséget, munkájához további sikereket kívánunk!

25 éves jubileum

Tóth Ferencet, a Bajai Szakasz mérnökség újmohácsi gátörjárásának gátörét közalkalmazotti jogviszonyának 25 éves jubileuma alkalmából Szabó Balázs szakasz mérnökség vezetője köszöntötte. Feladatait kiemelkedő precizitással és megbízhatósággal végzi, példamutató hozzáállása pedig nagyban hozzájárul a gátörjárás zavartalan működéséhez. Jó egészséget, munkájához további sikereket kívánunk!

Elismerések a Magyar Hidrológiai Társaságtól

A Magyar Hidrológiai Társaság 2025. május 27-én, Budapesten tartotta évi rendes közgyűlését, amelynek keretében szakmai elismerések átadására is sor került. Pro Aqua emlékéremben részesült Király Zsolt (balról), a Vízrendezési és Öntözési Osztály vezetője és Dukai Dávid (jobbról), a Vízrajzi és Adattári Osztály vezetője. Az eseményen Abonyi Csaba (középen), az igazgatóság Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztályának vezetője Bogdánfy Ödön-díjat vehetett át. Kollégáinknak szívből gratulálunk!

Szabó Lajos (1939–2025)

Mély megrendüléssel tudatjuk, hogy Szabó Lajos, az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság volt munkatársa, életének 85. évében elhunyt.

Szabó Lajos a bajai Magasépítőipari Technikum elvégzése után, 1958. szeptember 1-én került az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság állományába. Kezdő szakemberként a Műszaki Tervezési Osztály munkatársa volt, ahol először figuránsként dolgozott, majd megfelelő gyakorlatot szerezve már önálló felmérésekkel is megbízták.

Időközben vízügyi technikussá képezte át magát és tervező technikus feladatokat is kapott. Szívesen vállalta az új megmérettetést, érdekelték a szakmai kihívások. Munkavégzését mindig szakszerűség és igényesség jellemezte. 1966. december 1-től tervezési csoportvezetői megbízást kapott. Munka mellett folyamatosan képezte magát, 1967-ben elvégezte a Felsőfokú Vízgazdálkodási Technikum levelező tagozatát jeles eredménnyel. 1972-ben a Budapesti Műszaki Egyetem Építőmérnöki Karán szerzett vízépítő mérnöki diplomát kiváló minősítéssel. 1968. január 1-től 1971. augusztus 1-ig a Tervezési Osztály osztályvezető-helyettese lett. Fő feladatai közé tartozott a folyamszabályozási, kotrasi, magasépítési tervek és földmunkatervek készítése, illetve felügyelete. Magas szintű elméleti felkészültsége a tervezési munkák terén nagyfokú önállóságot biztosított számára.

1971. augusztus 1-től az igazgatóságon belül áthelyezték az Építési Osztály előkészítő csoportjához,

majd 1972. január 1-től a Vízkárelhárítási Osztály Árvízvédelmi csoportjának vezetője lett.

Szakmai munkája során részt vett az 1965. évi nagy dunai árvíz utáni töltésfejlesztési tervek készítésében, az ezzel kapcsolatos beruházások előkészítésében, tervezésében és műszaki ellenőrzésében. Jelentős feladatokat látott el a töltések altalajvizsgálatainál és a holtmeder-keresztezésekkel kapcsolatos vizsgálatoknál, a töltéseket érő mértékadó terhelések és a mértékadó árvízszintek meghatározásánál, a védekezés új eljárásainak és anyagainak kidolgozásánál, valamint az árvízvédelemmel kapcsolatos egyéb kutatásoknál. Irányítása mellett készültek el az igazgatóság árvízvédelmi, valamint távlati fejlesztési tervei. Szakmai tudását fokozatosan fejlesztette. A Pollack Mihály Vízgazdálkodási Főiskolán mechanikai gyakorlatokat vezetett, publikációja jelent meg a Hidrológiai Közönyben, 1982-ben pedig a Vízügyi Közleményekben publikált társszerzői minőségben.

Szabó Lajos mérnök az igazgatóság területi elhelyezkedéséből adódóan meghatározó, szakmailag kiemelt szakterületen hosszú évtizedeken keresztül érdemben járult hozzá az igazgatóság árvízvédekezési, védtöltéstervezési, építési feladatainak sikeres ellátásához. Szakmai felkészültsége, magas szintű tudása és az árvízi vészhelyzetekben is példamutató helytállása jól jellemzi a vízügyi szolgálat iránt mindenkor elkötelezett „vizes” szakember életútját.

1999. október 16-át követő nyugdíjba vonulása után szívesen töltötte idejét a természetben, legtöbbször a Sugovicán kenuban vagy az Érsekcsanád felé vezető töltésen kerékpáron.

Emlékét tisztelettel megőrizzük!

Főigazgatói elismerés

Láng István főigazgató úr a Nemzetközi Duna Nap alkalmából 2025. június 26-án kiemelkedő és példamutató szakmai munkája elismerésül Kaiser László kiemelt műszaki referens hajóskapitányt, a Műszaki Biztonsági és Hajózási Szolgálat munkatársát főigazgatói tárgyjutalomban részesítette. Az elismeréshez szívből gratulálunk!

Oktatás 2025. május 31-ig

Pintér Judit | kiemelt funkcionális referens, IJO

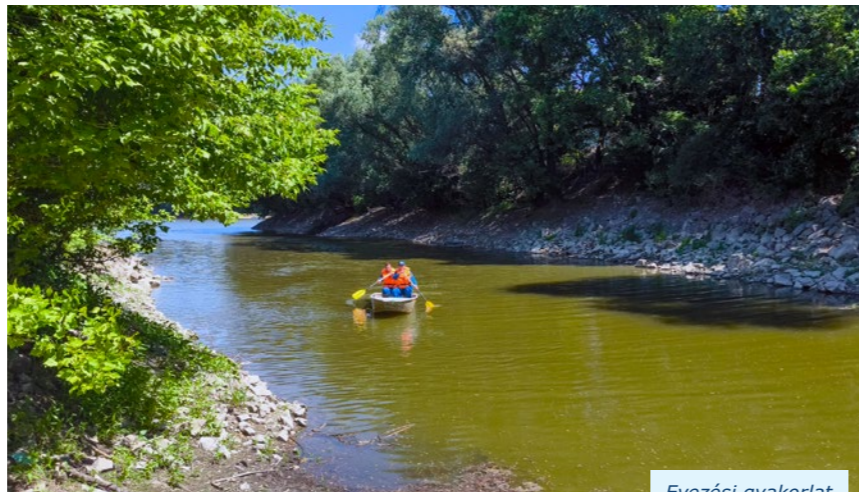
A képzések tervezésekor fontos szempont, hogy mind a jelenléti, mind az e-learning-képzések esetében az adott dolgozó munkaköréhez igazodó ismeretek kerüljenek átadásra, felfrissítésre. Ennek a gondolatnak a jegyében kerülnek évről-évre tervezésre a kötelező továbbképzések, valamint az egyéb képzések.

A kötelező továbbképzések az alap- és középfokú munkakört betöltő dolgozók jelentős részénél csak jelenléti képzésekkel valósíthatók meg, részükre többségében gyakorlati, a képernyős munkakörben dolgozók részére elsősorban e-learning-képzési lehetőségeket próbáltunk kínálni.

Igazgató úr a 2025. évre tervezett összes jelenléti képzés megtartását engedélyezte. A 2025. május 9. és 2025. május 31. közötti időszakban 11 képzési alkalommal, 9 képzési program valósult meg.

A résztvevők ismereteket szereztek a vízen történő közlekedés szabályairól, a robbanómotoros fűkaszák használatáról, működéséről, a létesítményüzemeltetés szabályairól, a vízkárelhárítás elméleti alapjairól, a géptüzek megelőzéséről, szükség esetén oltásáról, munkavédelemről, a gát- és csatornaőrök feladatairól. A milléri Karcagi Gábor Árvízvédelmi Gyakorló pályán tavasz folyamán két csoportban az irányítók sajátították el a szükséges ismereteket. Igazgatósági szinten ezzel még nem teljesültek az idei évre tervezett jelenléti képzések. 2025. június hónapban három, szeptember hónapban egy, október hónapban további két alkalommal folytatódik a jelenléti képzések megvalósítása.

Az igazgatóság által szervezett képzéseken túl több jelenléti, illetve online képzés is megvalósult az Országos Vízügyi Főigazgatóság szervezésében. E kép-

Evezési gyakorlat

zések jellemzően a műszaki egységek munkatársait érintették térinformatikai, informatikai ismeretek bővítésére, felfrissítésre, különböző vízügyi adatbázisok kezelésére vonatkoztak. Ezekre az oktatásokra többségében mérnökök és vezető munkakört betöltők kerültek delegálásra.

A jelenléti nem igénylő, e-learning-képzések az idei évben egy ütemben 2025. április 28. és 2025. november 28. közötti időszakban teljesíthetők. Sok továbbképzésre kötelezett már teljesítette ezen képzését.

Bordás megtámasztás építése

Az év elején az oktatási tervben engedélyezett képzések közül is több megvalósult. Az NKE az eddig engedélyeztetési eljárással érintett képzések esetén minden esetben hozzájárult a saját hatáskörben történő megvalósításhoz. Így a munkájukhoz elengedhetetlen ismereteket, jogosultságokat szereztek, szerezhettek dolgozóink. Előzőek alapján 21 fő részvételével lebonyolításra került az ADR-okta-

Hullámverés elleni védekezés

Teszt írás

tás, két fő részvételével geodéziai tervezői, szakértői, ingatlanrendező földmérői, egy fő részvételével az ellenálló képességért felelős vezetői továbbképzés. Megtörtént a belsőellenőri tevékenység segítését szolgáló oktatási béreletsomag beszerzése. Jelenleg kilenc fő részvételével folyamatban van az emelőgépkezelői képzés, egy fő részvételével a B+E kategóriás jogosítvány megszerzésére irányuló tanfolyam, egy fő ÁBPE-II. kép-

Sikeres vizsgát követő oklevél átadás

zése, valamint az elsősegély-nyújtásra kiképzett személyek képzése.

Igazgatóságunk támogatásával jelenleg két fő építőmérnöki alapképzésben, egy fő vízkárelhárítási MsC-képzésben az NKE Víztudományi Karán, további egy fő földmérő és földrendező mérnöki alapképzésben az Óbudai Egyetem Műszaki Karán, egy fő munkajogi szakjogász képzésben az Eötvös Loránd Tudományegyetem Jogi Továbbképző Intézetében, valamint további egy fő gazdálkodási és menedzsment BSc-képzésben az Eötvös József Főiskolán folytat tanulmányokat. Többen az idén júniusban fejezik be tanulmányaikat.

Az idei évben két egyetem (Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Eötvös Loránd Tudományegyetem) két hallgatója jelentkezett nyári szakmai gyakorlat teljesítésére. A hallgatók gyakorlati feladatai minden esetben a tanulmányaikhoz igazítva, a szakmai osztályok és a szakmérnökségek bevonásával kerültek összeállításra.

A 2025. március 1-től 2025. augusztus 31-ig tartó Országos Közfoglalkoztatási Program keretében vállalt oktatás várhatóan 2025. június hó folyamán három igazgatósági helyszínen, az igazgatóság oktatójával kerül megtartásra „Az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság védelmi osztaga” címmel a közfoglalkoztatott dolgozók részére.

A geodézia egy évszázada – időszaki kiállítás nyílt a Deák Ferenc-zsilipen

Rózsa Gyöngyvér | kiemelt funkcionális referens, TITK

A geodézia egy évszázada című időszaki kiállítást Telkes Róbert igazgató úr nyitotta meg. A tárlat június 20-tól szeptember közepéig várja az érdeklődőket.

A kiállítás középpontjában Marosi Sándor nyugalmazott mérnök-tanár egyedülálló műszergyűjteménye áll. A gyűjtemény több évtizedes, elhivatott munkával jött létre, és méltó bemutatása a geodézia, azaz a földmérés világának. A tárlat betekintést nyújt ebbe a sokak számára rejtett, ám annál fontosabb tudományágba, amely nélkülözhetetlen az építkezések, térképészet, infrastruktúra-fejlesztés, vagy éppen az okoseszközök helymeghatározási rendszereinek területén.

A kiállított anyag egy évszázad földmérési technológiáit mutatja be. A legrégebbi eszköz a 19. század végéről származik, míg a legmodernebb darabok az 1970–1980-as évek földmérő felszerelése közé tartoznak. A látogatók olyan eszközöket tekinthetnek meg, amelyek a terepi mérésekhez, szintezésekhez, távolságmérésekhez vagy térképészeti munkákhoz voltak nélkülözhetetlenek.

A tárlat nemcsak a műszaki fejlődés bemutatására vállalkozik, hanem egyben tiszteletadás is a mérnöki precizitás és a gyűjtői szenvedély előtt. Marosi Sándor sok évtizedes gondossággal megőrzött gyűjteménye az esztergomi Duna Múzeumból került hozzánk.

A Deák Ferenc-zsilip nemcsak történelmi jelentőségű, hanem különleges hangulatú helyszín is, amely méltó környezetet biztosít a kiállítás számára. Az érdeklődőket a geodézia rövid története, valamint az azt megjelenítő, különféle korszakokból származó műszerek és eszközök fogadják.

A GEODÉZIA EGY ÉVSZÁZADA

VÁLOGATÁS MAROSI SÁNDOR MÉRNÖK-TANÁR GYŰJTEMÉNYÉBŐL

120
éves a
**Karapancsai
szivattyútelep**